

«Təsdiq edilmişdir»
“Rabitəbank” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti
Müşahidə Şurasının iclasının
23 sayılı 16.05. 2008 -ci il
tarixli protokolu
Müşahidə Şurasının sədri
_____ Zakir Nuriyev
(imza)

RİSKLƏRİN İDARƏEDİLMƏSİ
SİYASƏTİ
ÜZRƏ REQLAMENT

1. Ümumi məlumat

1.1. “Rabitəbank” ASC-nin Risklərin idarəedilməsi Siyasəti üzrə Reqlamenti Azərbaycan Respublikasının qanunları, Azərbaycan Respublikası Milli Bankının bank fəaliyyətini tənzimləyən normativ-hüquqi aktları, habelə “Rabitəbank” ASC-nin (Bundan sonra irəlidə-Bank) Nizamnaməsi və daxili qaydaları əsasında hazırlanmışdır.

1.2. Bankın Risklərin idarəedilməsi Siyasəti üzrə Reqlamenti (Bundan sonra irəlidə - Reqlament və ya Bu Sənəd) Müşahidə Şurasının “Banklar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunundan və Müşahidə Şurasının Əsasnaməsindən irəli gələn vəzifələrin təmin edilməsi məqsədini daşıyır.

1.3. Risklərin idarə edilməsi bankın fəaliyyətinə xas olan risklərin müəyyən edilməsi, qiymətləndirilməsi, onlar barədə hesabatların hazırlanması, məqbul risk limitlərinin müəyyən edilməsi vasitəsi ilə onlara nəzarət edilməsi və risklərin azaldılmasıdır.

1.4. Risklərin idarə edilməsi funksiyası Müşahidə Şurası səviyyəsindən işçilərin səviyyəsinə kimi bank daxilində yuxarıdan aşağı istiqamətdə müəyyən edilən vəzifə və səlahiyyətlərin ümumi strukturudur.

1.5. Risklərin idarə edilməsi funksiyasının əsas məqsədi bankın fəaliyyətinə xas olan spesifik riskləri müəyyənləşdirmək və qiymətləndirmək, həmin risklər barədə hesabat vermək, onlara nəzarət etmək və azaltmaq üçün istifadə üsullarını təyin etməkdir.

1.6. Bu Siyasət risklərin idarə olunması sisteminin təşkilinin bazisi hesab olunur.

1.7. Siyasətin əsas məqsədləri aşağıdakılardan ibarətdir:

1.7.1. Risklərin ölçülməsi və onlar üzrə hesabatların verilməsi üçün minimal tələblərin müəyyən edilməsi.

1.7.2. Risk menecmentin funksional və idarə etmə strukturunun müəyyənləşdirilməsi.

1.7.3. Risk limitlərinin müəyyənləşdirilməsi və bank üzrə paylanmasına və bölüşdürülməsinə şərait yaratmaq.

1.7.4. Gözlənilməyən hallar baş veridyi zaman həyata keçirilməli tədbirlər planını yaratmaq.

1.8. Bankın fəaliyyətində məruz qala biləcək risklərin siyahısı aşağıdakılardan ibarətdir:

1.8.1. Kredit Riski – kredit götürən şəxs tərəfindən kredit müqaviləsində göstərilən öhdəliklərin vaxtında və ya tam yerinə yetirilə bilməməsi riskidir.

1.8.2. Faiz Riski – bazarda faiz dərəcələrinin dəyişməsi ilə faiz dərəcələrinin dəyişməsinə həssas olan aktiv və passivlərin düzgün idarə edilməməsi nəticəsində yaranan riskdir.

1.8.3. Likvidlik riski – bankın ona lazım olan anda lazımı vəsait əldə edə bilməməsi və ya aktivlərin likvidliyinin aşağı olması ilə əlaqədar onların pul vəsaitlərinə çevirilə bilməməsi riskidir.

1.8.4. Əməliyyat Riski – proseslər, insan faktoru, müxtəlif sistemlər və xarici hadisələrlə əlaqədar birbaşa və dolaylı xərclərin yaranma riskidir.

1.8.5. Reputasiya Riski – bankın qeyri adekvat fəaliyyəti nəticəsində bazar, müştərilər, yerli və xarici maliyyə qurumları və nəzarət edici orqanlar qarşısında reputasiyasının aşağı düşmə riskidir.

1.8.6. Bazar Riski - Bazar riskləri maliyyə bazarlarında qiymətli kağızların qiymətlərinin, infilyasiya dərəcələrinin, iqtisadi göstəricilərinin, maliyyə və qeyri maliyyə aktivlərinin qiymət dəyişkənliyi və s. bu kimi faktorlar nəticəsində baş verəbiləcək itki riskidir.

1.8.7. Strateji Risk – Strategiyanın düzgün qurulmaması və qurulmuş strategiyanın tələblərinin yerinə yetirilməməsi.

1.8.8. Valyuta Riski – Valyuta mövqeyinin pozulması və valyuta məzənnəsinin kəskin dəyişməsi nəticəsində baş verəbiləcək itki riskidir.

1.8.9. Kapital Riski – Bankın, mümkün itkiləri öz kapitalı vasitəsi ilə ödəyə bilməməsi və kapitalın strukturunun beynəlxalq və ölkə daxili standartlara cavab verməməsi riskidir.

1.9. Bu Siyasət bankın bütün struktur orqanlarına və fəaliyyət sahələrinə tətbiq edilməklə bir neçə risk Siyasəti prinsiplərini özündə cəmləşdirir.

2. Siyasətin prinsipləri

2.1. Risklərin idarə edilməsi prinsipləri aşağıdakı kimi təsnifləşdirilir:

- Ümumi prinsiplər
- Risklərin ölçülməsi prinsipləri
- Risklərin idarə edilməsi prinsipləri
- Gözlənilməyən hallar baş verdiyi zaman atılacaq addımlara dair prinsiplər.

2.2. Ümumi prinsiplər:

2.1.1. Bu Siyasət bankın Müşahidə Şurası tərəfindən təstiqlənib və ildə bir dəfədən az olmayaraq gözdən keçirilməlidir.

2.1.2. Bu Siyasət bankın bütün daxili sistem və proseslərinin yaradılmasında nəzərə alınan sənədlərdən biridir.

2.1.3. Bu Siyasət bankın daxili prosedurların tərtibində əsas məlumatlardan biri hesab olunur.

2.3. Risklərin ölçülməsi prinsipləri:

2.3.1. Risklərin ölçülməsi üçün bank lazım olan informasiya resursuna malik olmalıdır.

2.3.2. Risklərin ölçülməsi zamanı Milli Bankın qaydaları və normativləri, eləcə də “Banklar Haqda” Azərbaycan Respublikasının Qanunu və digər qanunvericilik sənədləri nəzərə alınmalıdır.

2.3.3. Risklərin ölçülməsi dövrü olaraq həyata keçirilməli və hesabat şəkilində Müşahidə Şurasına təqdim olunmalıdır.

2.3.4. Risklərin ölçülməsi müxtəlif senariyaları nəzərə almaqla həyata keçirilməlidir.

2.4. Risklərin idarə edilməsi prinsipləri:

2.4.1. Risklərin idarə edilməsində əsas məsuliyyət Risklərin idarə edilməsi departamentinin, Risklərin İdarəedilməsi Komitəsinin (RİK), Aktiv və Passivlərin İdarəedilməsi Komitəsinin (APIK), Kredit Komitəsinin (KK) üzərinə düşür.

2.4.2. Yuxarıda göstərilən strukturlardan başqa bankın digər strukturları da risklərin idarə edilməsi sistemində aktiv iştirak etməlidirlər.

2.5. Gözlənilməyən hallar baş verdiyi zaman atılacaq addımlara dair prinsiplər:

2.5.1. Bütün risk kateqoriyası üzrə fors-major hallara qarşı tədbirlər planını hazırlamaq.

2.5.2. Fors-major hallar baş verdiyi zaman həyata keçiriləcək tədbirlər üzrə məsuliyyətləri müəyyən etmək.

3. Menecment Strukturu

3.1. Risklərin idarə olunması, prosedurların yaradılması və tətbiqi, risk komitəsi, “Risklərin idarə olunması departamenti”, RİK, APIK, KK və “Strateji Plan Qrupu” tərəfindən strateji və taktiki qərarların qəbul edilməsi nəticəsində həyata keçirilir.

3.2. Risklərin idarə olunmasında bankın bütün struktur və məsul şəxsləri eləcə də onların təbəçiliyində olan şəxslər birbaşa və ya dolaylı iştirak etməlidirlər.

3.3. Risk kateqoriyalarının idarə edilməsində iştirak edən strukturlar aşağıdakılardır:

Kredit riski – Müştərilərə xidmət strukturları, bilavasitə kredit şöbəsi, Risklərin İdarə olunması departamenti;

Faiz riski – Xəzinədarlıq departamenti, Risklərin İdarə olunması departamenti;

Əməliyyat riski – bankın bütün strukturları, əsasən də nəzarət strukturları;

Reputasiya riski – müştərilərə xidmət strukturları, beynəlxalq əlaqələr şöbəsi və Risklərin İdarə olunması departamenti;

Bazar riski – Xəzinədarlıq departamenti və Risklərin idarə olunması departamenti;

Strateji risk – İdarə Heyəti, Risklərin İdarə olunması departamenti;

Valyuta riski – Xəzinədarlıq departamenti, Risklərin İdarə olunması departamenti;

Kapital riski – İdarə Heyəti, Maliyyə departamenti.

- 3.4. İdarə Heyəti Müşahidə Şurasının hər bir rüblük iclasında əsas risk sahələri olan kredit riski, bazar riski (faiz riski, xarici valyuta riski, səhm və əmtəə riski), likvidlik riski, əməliyyat riski və mövcud olan digər risklər haqqında hesabat verir;
- 3.5. Risklərin idarə edilməsi prosedurları müvafiq struktur bölməsi tərəfindən hazırlanır və ildə bir dəfədən az olmamaq şərti ilə təkmilləşdirilir;
- 3.6. Risklərin idarə edilməsi prosedurları bank fəaliyyətinin xarakterinə və miqyasına uyğun olmalı və daxili audit bölməsi tərəfindən müntəzəm yoxlanılmalıdır. Prosedurlar aşağıdakı sahələri əhatə edir:
- 3.6.1. Vəzifə və məsuliyyətlərin müəyyənləşdirilməsini;
 - 3.6.2. Mühasibat uçotu prosedurlarını və onların beynəlxalq standartlara uyğunluğunu;
 - 3.6.3. Əməliyyat səlahiyyətlərində yoxlama və tarazlığı, vəzifələrin bölüşdürülməsini, aktivlərin yenidən yoxlanılması və onlara ikili nəzarəti, habelə əməliyyatların azı iki şəxsin imzası ilə aparılmasını;
 - 3.6.4. Fiziki nəzarət və elektron məlumatların ehtiyat nüsxələrinin yaradılması vasitəsi ilə aktivlərin qorunmasını.
- 3.7. Bank risklərə nəzarət etmək üçün risk limitlərindən istifadə edir. Bunlar aşağıdakı qaydada həyata keçirilir:
- 3.7.1. Müxtəlif risk növləri üzrə müvafiq limitlər RİK-in tövsiyələri əsasında İdarə Heyəti tərəfindən müəyyən edilir və Müşahidə Şurası tərəfindən təsdiq edilir;
 - 3.7.2. Bankın hər bir struktur bölməsi üzrə cəmi risk limitlərinin maksimum məbləği müəyyən edilir;
 - 3.7.3. RİK-in və struktur bölmələrin rəhbərləri mütəmadi olaraq risk limitlərinin təhlilini aparırlar;
 - 3.7.4. Müəyyən edilmiş bütün risk limitləri və artımlar Müşahidə Şurası tərəfindən qabaqcadan təsdiq edilməmiş tətbiq olunmur.

4. Likvidlik riski siyasəti

4.1. Əsas anlayışlar:

- 4.1.1. Ani likvidlik əmsalı - Bank ötən hesabat ayı üçün hesablanmış likvid aktivlərin orta gündəlik qiymətinin cari öhdəliklərin orta gündəlik qiymətinə olan nisbətidir.

4.1.2. Likvid aktivlərə - normadan artıq məcburi ehtiyatlar və AMB-dəki müxbir hesablar, nağd milli və sərbəst dönərli xarici valyuta, Azərbaycan Hökuməti tərəfindən buraxılmış qiymətli kağızlar (dərhal satıla bilən), kifayət qədər tanınmış və nüfuzlu yerli və xarici banklardakı (yüksək reytingli) müxbir hesablar daxildir.

4.1.3. Cari likvidlik əmsalı – cari aktivlərin cari öhdəliklərə olan nisbətidir.

4.1.4. Cari aktivlərə - ödəniş müddəti 30 gün, yaxud bundan az olan likvid aktivlər və kreditlər (bütün vaxtı keçmiş, müddəti uzadılmış, strukturu yenidən qurulmuş, «faizləri hesablanmayan» statusa aid edilmiş və qeyri-standart kreditlərdən başqa bütün digər kreditlər) daxildir.

4.1.5. Cari öhdəliklərə - ödəniş müddəti 30 gün və ya bundan az olan bütün öhdəliklər (cari hesablar, müddətli depozitlər, alınmış kreditlər, borc öhdəlikləri və bütün digər öhdəliklər) daxildir.

4.1.6. Kreditlər - müştərilərə verilmiş (banklararası kreditlərdən başqa) xalis kreditlər (yəni məqsədli ehtiyatlar çıxılmaqla) aiddir.

4.1.7. Depozitlərə - depozitlər, xüsusən də fiziki şəxslərin kiçik əmanətləri adətən bankın fəaliyyətini maliyyələşdirən çox sabit mənbələr hesab edilir. Çox yüksək (80 faizdən çox) və yaxud artan bu əmsal o deməkdir ki, bank ilk təhlükə əlamətləri zamanı onu tərk edə bilən nisbətən sabit olmayan maliyyələşdirmə mənbələrinə (məsələn, pul bazarındakı qısamüddətli borclara) arxalanır.

4.2. Likvidlik risklərinin təsnifatı:

4.2.1. Banklara təsir göstərə biləcək likvidlik riskləri aşağıdakılardır:

- Qısamüddətli nağd vəsaitlərə olan tələbləri yerinə yetirmək üçün kifayət qədər pul və qiymətli kağızları saxlaya bilməməsi;
- Əlavə maliyyələşdirmənin əldə edə bilməməsi;
- Bazar mövqeyini bağlaya və ya ləğv edə bilməməsi.

4.2.2. Likvidlik riskinin idarə olunması Siyasəti aşağıdakıları əhatə etməlidir:

4.2.2.1. Bank fəvqəladə vəziyyətlərdə likvidlik problemləri ilə əlaqədar aydın ifadə olunmuş prosedurlara malik olmalıdır. Bu prosedurlar, bankın risklərin idarə edilməsi üzrə ümumi Qaydalarının bir hissəsi olmalıdır;

4.2.2.2. Gələcək maliyyələşdirmə tələblərini müəyyənləşdirmək məqsədi ilə Risklərin idarə olunması departamenti hər bir valyuta üzrə proqnozlaşdırılan nağd vəsaitlərin axınını qiymətləndirməli və nəzarət altında saxlamalıdır;

4.2.2.3. Bazar və ya bazar likvidliyinin itirilməsindən yaranan likvidlik ehtiyaclarını ödəmək üçün yaradılan alternativ strategiyalar bankın gözlənilməyən hallar üzrə likvidliyin planlaşdırılması prosesinə daxil edilməlidir;

4.2.2.4. Müvafiq hallarda, bazar likvidliyi riski, bazar mövqeyinin bağlanması üçün təxmin olunan vaxtı əks etdirməklə Riskə məruz Dəyər modelinə daxil edilməlidir;

4.2.2.5. Likvidlik boşluğu riski, gələcəkdə likvidlik boşluğunun yarandığı vaxtlardakı nağd vəsait axınının diskont edilmiş dəyərində nəzarət etməklə və müvafiq faiz dərəcələrindəki dəyişiklikləri nəzərə almaqla ayrıca nəzərə alınmalıdır.

4.3. Likvidlik riskinin idarə edilməsi

4.3.1. Bank likvidlik riskinin qorunması üçün özünün və Milli Bank tərəfindən müəyyən etdiyi limitlər çərçivəsində fəaliyyət göstərir.

4.3.2. Bankın nəzərə ala biləcəyi başlıca limitlər aşağıdakılardan ibarətdir:

4.3.3.1. Anli likvidlik limiti – bu limit Milli Bankın təyin etdiyi normativə əsasən minimal olaraq 30% həcmində müəyyənləşdirilir.

4.3.3.2. Cari likvidlik limiti bank tərəfindən müəyyən olunur və minimal olaraq 30% maksimal olaraq 60% müəyyənləşdirilir.

4.3.3.3. Bu limitlərdən başqa bank digər limitləri müəyyən edir və bu limitlərə bankın bütün struktur orqanları tərəfindən riayət olunmalıdır. Bu limitlər hər bir valyuta növü üzrə aşağıdakı kimi müəyyən olunmalıdır:

- Kassa Limitləri (filiallar və baş ofis üzrə);

- Bankomatlar üzrə limitlər;

- Müxbir hesablar üzrə limitlər:

a. Rezident banklar;

b. Qeyri rezident banklar;

4.3.6. Limitlərə riayət Xəzinədarlıq departamenti, nəzarət isə Risklərin İdarə olunması departamenti tərəfindən həyata keçirilir.

4.3.7. Likvidliyin təhlili zamanı kredit riskinin, depozitlərin və digər öhdəliklərin təhlili mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

4.3.8. Likvidliyin pozulması riskinin təhlili zamanı kreditorların təsnifləşdirilməsi və kreditorların pul bazarına olan həssaslığı nəzərə alınmalıdır.

4.3.9. Bankın aktiv və passivlərinin strukturu və onların müddətlər üzrə paylanması bank tərəfindən onun üzərinə düşən öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün əhəmiyyətli informasiyalardan biridir. Bu səbəbdən, bank mütəmadi olaraq öz balans strukturunu müəyyən etməli və müəyyən dövrün qalıqları üzrə limitlər müəyyənləşdirməlidir.

4.3.10. Likvidlik krizisi yarandığı zaman Bank Aktiv və Passivlərin İdarəedilməsi Komitəsi” tərəfindən yaradılmış “Likvidlik krizisi yarandığı zaman planlı tədbirlər” adlı prosedurlara uyğun fəaliyyət göstərməlidir.

4.3.11. Pul axınlarına gündəlik nəzarət və onun keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi.

5. Əməliyyat riski siyasəti

5.1. Əməliyyat risklərinin təsnifatı:

5.1.1. Əməliyyat riskləri itkinin səbəbi və nəticəsinə görə təsnifləşdirilir.

5.1.2. Banklarda əməliyyat riskləri aşağıdakı kimi təsnifləşdirilməlidir:

Təşkilat	Texnologiya
<ul style="list-style-type: none">▪ <i>İdarəçilik</i>▪ <i>Mədəniyyət</i>▪ <i>Komunikasiya</i>▪ <i>Proyektlərin idarə edilməsi</i>▪ <i>Outsorsinq</i>▪ <i>Təhlükəsizlik</i>	<ul style="list-style-type: none">▪ <i>İnformasiya</i>▪ <i>Proqram təminatı</i>▪ <i>IT təhlükəsizliyi</i>
Proseslər	İnsan
<ul style="list-style-type: none">▪ <i>Siyasət və prosedurlar</i>▪ <i>Qanunlar və təlimatlar</i>▪ <i>Məhsullar</i>▪ <i>Müştərilər</i>	<ul style="list-style-type: none">▪ <i>İşçilər</i>▪ <i>Menecerlər</i>▪ <i>Maraqların fərqliliyi</i>
	Xarici
	<ul style="list-style-type: none">▪ <i>Fiziki</i>▪ <i>Hüquq pozuntular</i>▪ <i>Oğurluq</i>

5.2. Əməliyyat risklərinin idarə olunması

5.2.1. Əməliyyat riski strategiyası İdarə Heyətinin və Muşahidə Şurası tərəfindən effektiv kontrolun həyata keçirilməsinə zəmin yaratmalıdır.

5.2.2. İdarə Heyəti mütəmadi olaraq əməliyyat risklərini nəzərdən keçirməlidir və onların ölçülməsinə, idarə edilməsinə, nəzarətinə və transfer edilməsinə dair qərarlar verməlidir.

5.2.3. Bank onun fəaliyyətində baş verə biləcək bütün əməliyyat riski kateqoriyalarını müəyyənləşdirməli və hər bir yeni proses, məhsul, sistemin yaradılması zamanı bu kateqoriyalar nəzərə alınmalıdır.

5.2.4. Risklərin müəyyən olunması zamanı hansı risklərin bank tərəfindən müəyyən edilə bilməsi və ya hansı risklərin transfer edilə bilməsi nəzərə alınmalıdır.

5.2.5. Risklərin müəyyən edilməsi zamanı aşağıdakı proseslər həyata keçirilə bilər:

- a) Riski qiymətləndirmə: bu zaman bank öz daxili əməliyyatlarını baş verə biləcək risklərlə müqaisə edir və qiymətləndirir.
- b) Risk xəritəsinin yaradılması: bu prosesdə müxtəlif biznes istiqamətləri, strukturlar və proseslər məruz qala biləcək risk növləri üzrə təsnifləşdirilir və bununla da bank zəif sahələri müəyyənləşdirərək müvafiq tədbirlər görür.
- c) Əsas risk göstəriciləri: bu göstəricilər statistik məlumatlar olaraq bankın risk mövqeyindən xəbər verir. Bu göstəricilər mütəmadi olaraq nəzərdən keçirilib qiymətləndirilməlidir.
- d) Qiymətləndirmə kartları: bu prosesdə keyfiyyət göstəriciləri kəmiyyət göstəricilərinə çevirilir.

5.2.6. Bank əməliyyat risklərinin ölçülməsi üçün prosesləri müəyyən etməlidir. Bu zaman aşağıdakı amillər nəzərə alınmalıdır:

- a) İtkilərin baş verməsinin və onların həcmi üzrə ehtimalların hesablanması və ya təxmin edilməsi.
- b) Bank itkilərin ölçülməsi üçün xüsusi hesabat sisteminə və məlumatlar bazasına malik olmalıdır.
- c) Bankda itkilərin ölçülməsi metodologiyası və proseduraları hazırlanmalıdır.

5.2.7. Əməliyyat risklərinin idarə olunması üçün bank hər bir proses üzrə yazılı prosedurlara malik olmalıdır.

5.2.8. Əməliyyat risklərinin idarə olunmasında aşağıdakı kontrol metodlarından istifadə olunur:

- a) Daxili nəzarət və daxili audit – bu əməliyyatların, sistemlərin və proseslərinin müstəqil qiymətləndirilməsini həyata keçirir.
- b) Əməliyyat riskləri üzrə limitlər – mümkün itkilərin limitləşdirilməsini özündə birləşdirir.
- c) Potensial problemlərin müəyyən olunması üçün hesabat sisteminin yaradılması - əməliyyat riskinin idarə olunması üçün stimül yaradır.
- d) Sığortalama – Transfer oluna biləcək risklərin sığorta şirkətlərinə ötürülməsini təmin edir.

e) Rezervlərin (ehtiyatların) yaradılması – Mümkün zərərlərin ehtiyat fondunda yığılan vəsaitlə kompensasiya edilə bilməsi üçün təşkil olunur.

6. Bazar riski siyasəti

6.1. Bazar riski bankın digər riskləri olan kredit və likvidlik riskləri ilə çox sıx əlaqədədir və valyuta və faiz risklərini də özündə cəmləşdirir.

6.2. Bazar riskinin təsnifatı

6.2.1. Bazar riski aşağıdakı qruplar üzrə təsnifləşdirilir:

- a) Makro iqtisadi risklər – bu kateqoriya riskə inflyasiya dərəcələsinin kəskin artması, iqtisadi inkişafın zəifləməsi, yoxsulluğun artması və s. risklər aid edilir
- b) Rəqabət riski – digər banklarla münasibətdə məhsullar, müştərilər, bazar segmentləri və s. üzrə rəqabətdə uduzmaq riski.
- c) Maliyyə instrumentləri riski – qiymətli kağızlar, əmtəə, derivativlər və s. bazarlarda qiymətlərin kəskin dəyişməsi riski.
- d) Valyuta riski – valyuta bazarlarında valyuta məzənnələrinin dəyişməsi ilə bankın itkiyə məruz qala bilməsi riskidir.
- e) Faiz riski – bazarda faiz dərəcələrinin dəyişməsi ilə bankın itkiyə məruz qala bilməsi riskidir.

6.3. Bazar risklərinin idarə edilməsi

6.3.1. Bazar risklərinin idarə edilməsində aşağıdakı metodlardan istifadə edilməlidir:

- a) Qiymətlərin dəyişilməsini nəzərə almaqla yenidən qiymətləndirməni həyata keçirmək.
 - i. Portfellərin(kredit, depozit, investisiya və s.) yenidən qiymətləndirilməsi.
 - ii. Əsas vəsaitlərin yenidən qiymətləndirilməsi.
 - iii. Digər aktivlərin yenidən qiymətləndirilməsi.
- b) Əməliyyatlar üzrə limitlərin yaradılması.
 - i. Valyuta əməliyyatları üzrə limitlər.
 - ii. Qiymətli kağızlar üzrə limitlər.
 - iii. Digər alətlər üzrə limitlər.
- c) Müştəri qruplarının, portfellərin, məhsulların diversifikasiyası
 - i. Sahələr üzrə diversifikasiya.
 - ii. Müştərilərin növü üzrə diversifikasiya
 - iii. Coğrafi regionlar üzrə diversifikasiya
- d) Məhsulların düzgün qiymətləndirilməsi:

- i. Komissiya, depozit və kredit faiz dərəcələrinin müəyyən edilməsi.
- ii. Məhsulların qiymətlərinin rəqabətə uyğun müəyyənləşdirilməsi.

7. Hesabatlıq

7.1. Müşahidə Şurasının hər bir rüblük iclasında əsas risk sahələri olan kredit riski, bazar riski (faiz riski, xarici valyuta riski), likvidlik riski, əməliyyat riski və mövcud olan digər risklər haqqında hesabat verilir.

7.2. Müşahidə Şurasına aşağıdakılar təqdim edilir:

- risklər üzrə limitlər, onların təyin edilməsi qaydaları və limitlərin rolları;
- risklərin idarə edilməsi məqsədləri və əldə ediləcək nəticələr;
- müəyyən edilmiş idarə etmə strukturu barədə məlumat;
- risk Siyasətində edilə biləcək dəyişikliklər barədə məlumat;
- gözlənilməyən hallar baş veridyi zaman həyata keçirilməli tədbirlər planı.

8. Yekun müddəalar

8.1. Bu Sənəd imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

8.2. Bu Sənədə yalnız Müşahidə Surasının razılığı ilə əlavə və dəyişikliklər edilə bilər.